

Bruxelles, 4 aprilie 2022
(OR. fr, en)

7861/22

CULT 39
SUSTDEV 76
DIGIT 74
SAN 204
EDUC 117
RECH 171
VISA 64
SOC 208
FISC 91
ENV 319
TRANS 210

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 6756/22

Subiect: Concluziile Consiliului privind
consolidarea schimburilor interculturale prin mobilitatea artiștilor și a
profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, precum și prin
multilingvism în era digitală

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind consolidarea schimburilor interculturale prin mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, precum și prin multilingvism în era digitală, astfel cum au fost aprobate de Consiliul Educație, Tineret, Cultură și Sport cu ocazia reuniunii sale din 4 aprilie 2022.

Concluziile Consiliului**privind****consolidarea schimburilor interculturale prin mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, precum și prin multilingvism în era digitală****CONSILIUL UNIUNII EUROPENE****AVÂND ÎN VEDERE CĂ**

1. Diversitatea culturală și lingvistică este inerentă Uniunii Europene și valorilor sale fundamentale. Aceasta contribuie la înflorirea creativității, a libertății creative și a schimburilor culturale și la varietatea și calitatea ofertei culturale și artistice pentru toți europenii. Promovează înțelegerea reciprocă și respectul pentru culturi și limbi și reprezintă un patrimoniu comun, o bogăție, o forță și o caracteristică distinctivă a relațiilor în interiorul Europei și cu restul lumii;
2. Este esențial să se încurajeze mobilitatea și schimburile între artiștii, organizațiile culturale și profesioniștii din sectoarele culturale și creative din Europa, atât la nivel național, cât și la nivel european, astfel cum sunt consacrate în programul „Europa creativă”, în special în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. De asemenea, este esențial să se sprijine accesul la cultură și circulația operelor culturale în Europa, care ar îmbogăți astfel viețile noastre la nivel individual și colectiv;
3. Mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative ar trebui facilitată nu numai în rândul organizațiilor culturale europene, ci și în rândul artiștilor și profesioniștilor individuali, astfel cum s-a experimentat prin proiectele-pilot i-Portunus începând din 2018. O astfel de mobilitate le permite să colaboreze și să creeze împreună, să formeze rețele, să dobândească noi competențe, aptitudini și tehnici, să caute surse de inspirație, să vizeze un public nou și piețe noi și să aibă acces la noi oportunități de carieră;

4. Mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative se poate baza în mod util pe oportunități precum sistemele de rezidență și pe rețelele europene de instituții sau festivaluri. Aceasta poate fi facilitată în special prin informații cuprinzătoare, exacte și multilingve cu privire la programele de mobilitate existente, asistența disponibilă și programele care țin seama de contextul general al mobilității;
5. Programele europene de mobilitate contribuie la stabilirea și promovarea unor parteneriate care reprezintă o condiție prealabilă pentru a solicita finanțare pentru proiectele de cooperare din cadrul programului „Europa creativă”;
6. O politică ambițioasă de diversitate culturală și lingvistică ar trebui să integreze pe deplin aspectele legate de durabilitate și să se bazeze pe inovarea tehnologică, inclusiv în domeniul digital;
7. Multilingvismul¹ promovează diversitatea culturală și creativitatea, inclusiv în domeniul audiovizualului, al mass-mediei și al conținutului digital, și permite un acces mai larg la diferite abordări, opere, cunoștințe și idei culturale. Competențele lingvistice (plurilingvismul²) constituie un avantaj important într-un context globalizat și contribuie la mobilitatea profesională și la schimburile din sectoarele culturale și creative;
8. Traducătorii și interpreții profesioniști, precum și profesioniștii din domeniul predării limbilor joacă un rol semnificativ în circulația operelor de artă, a cunoștințelor și a ideilor, în special pentru limbile europene mai puțin răspândite, sprijinind astfel zilnic diversitatea culturală europeană;

¹ Definit ca prezența sau coexistența mai multor limbi în cadrul unei anumite societăți sau al unui anumit teritoriu sau pe un anumit suport.

² Definit drept capacitatea unei persoane de a utiliza mai multe limbi.

9. Tehnologiile web lingvistice și semantice pot sprijini multilingvismul și comunicarea interlingvistică, contribuie la învățarea, predarea și conștientizarea limbilor străine și oferă instrumente utile pentru traducătorii profesioniști, ținând seama totuși că astfel de instrumente nu pot înlocui pe deplin traducerea umană și, prin urmare, nevoile lor în materie de rezultate trebuie întotdeauna să fie monitorizate și adaptate atent în vederea preciziei;

I. MOBILITATEA ARTIȘTILOR ȘI A PROFESIONIȘTILOR DIN SECTOARELE CULTURALE ȘI CREATIVE

INVITĂ COMISIA:

10. Să asigure un acces mai larg al artiștilor și al profesioniștilor din sectoarele culturale și creative la granturile de mobilitate ale UE în cadrul programului „Europa creativă”, prin intermediul unui sistem stabil la nivel european pentru mobilitatea culturală individuală și colectivă, atât în interiorul Uniunii Europene, cât și în afara acesteia, în vederea promovării dinamicii create prin proiectele-pilot i-Portunus;
11. Să analizeze modalități de a facilita dezvoltarea unui portal de informații accesibil, interactiv și multilingv, valorificând cât mai mult posibil inițiative existente și inspirându-se din portaluri existente cum ar fi EURAXESS³, CulturEU⁴ și altele, care ar oferi informații cuprinzătoare și actualizate cu privire la oportunitățile de mobilitate și granturile disponibile din statele membre și de la nivel european, pentru persoane, grupuri de persoane și organizații culturale, după caz, și ar sprijini totodată crearea de rețele între organizații, locurile de desfășurare și cei care doresc să beneficieze de mobilitate;
12. Să contribuie la sprijinirea serviciilor de informare cu privire la mobilitate pentru artiști și profesioniștii din sectoarele culturale și creative și la crearea unor rețele de astfel de servicii;
13. Să se asigure că programele europene de mobilitate țin seama de egalitatea de gen și de nevoile specifice ale artiștilor emergenți și ale artiștilor din grupuri defavorizate sau cu mai puține oportunități, care de obicei beneficiază mai puțin de programele de mobilitate existente, și să le ofere sprijin adaptat;

³ <https://euraxess.ec.europa.eu/>

⁴ <https://ec.europa.eu/culture/funding/cultureu-funding-guide>

14. Să promoveze și să încurajeze în mod activ diversitatea lingvistică în cadrul sistemelor de mobilitate pentru studenții la arte, artiști și profesioniștii din sectoarele culturale și creative, atât pentru mobilitatea fizică, cât și pentru cea virtuală, bazându-se, după caz, pe modelele existente, cum ar fi platforma Sprijin lingvistic online⁵ dezvoltată pentru Erasmus+ și pentru Corpul european de solidaritate;

INVITĂ STATELE MEMBRE:

15. Să dezvolte sau să continue programele de mobilitate, alături de inițiativele sau programele UE, pentru a facilita cât mai mult posibil mobilitatea și schimburile dintre artiștii europeni și profesioniștii europeni din sectoarele culturale și creative;
16. Să promoveze cooperarea dintre autoritățile culturale și cele responsabile de aspectele legate de mobilitate, de exemplu eliberarea vizelor, cu scopul de a analiza opțiuni posibile pentru luarea în considerare a particularităților mobilității artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative;
17. Să încurajeze eforturile de facilitare a mobilității transfrontaliere prin reducerea sarcinii administrative în ceea ce privește, de exemplu, securitatea socială, asigurările, locuințele, domeniul vamal sau fiscal, ținând seama în același timp mai bine de particularitățile profesiilor culturale și creative și bazându-se, după caz, pe rezultatele viitoare ale grupului MDC⁶ privind statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din sectoarele culturale și creative;
18. Să promoveze furnizarea, sprijinirea și consolidarea serviciilor de informare cu privire la mobilitate pentru artiști și profesioniștii din sectoarele culturale și creative, pentru a-i sprijini în îndeplinirea formalităților de mobilitate și, în special, pentru a le oferi informații cu privire la cadrul de reglementare aplicabil, prin asigurarea legăturii cu autoritățile relevante;

⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/online-linguistic-support>

⁶ Metoda deschisă de coordonare. Grupurile MDC sunt instituite în cadrul Planului de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022 (JO C 460, 21.12.2018, p. 12).

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN CADRUL DOMENIILOR LOR DE
COMPETENȚĂ RESPECTIVE ȘI ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

19. Să faciliteze mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, în special prin abordarea nevoilor lor specifice de deplasare, cum ar fi transportul instrumentelor muzicale sau al materialelor de artă, ținând seama totodată de diversitate și incluziune;
20. Să promoveze programe de mobilitate care, indiferent de nivelul lor de guvernare, să aibă în vedere toate costurile de deplasare și să integreze în mod adecvat aspectele ecologice, ținând seama în același timp de diversitatea și caracteristicile geografice ale Uniunii, și să promoveze în special:
 - mobilitatea mixtă prin utilizarea potențialului schimburilor virtuale, ținând seama în mod corespunzător de diversitatea lingvistică a participanților și de valoarea intrinsecă a mobilității fizice și
 - utilizarea unor mijloace de transport mai puțin poluante, fără a exclude cazurile în care transportul aerian este singura opțiune sau o opțiune necesară, cum ar fi pentru regiunile ultraperiferice⁷, țările și teritoriile de peste mări⁸, insule și zonele insulare;
21. Să consolideze utilizarea instrumentelor de sprijinire a învățării pe tot parcursul vieții⁹ în rândul profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, în special prin întărirea sinergiilor cu și între programele Erasmus+ și „Europa creativă”, pentru a ține mai bine seama de particularitățile sectoarelor culturale și creative;

⁷ Astfel cum sunt identificate la articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁸ Astfel cum sunt identificate la articolul 198 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în anexa II la tratat.

⁹ Astfel cum este definită la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+: Programul Uniunii pentru educație și formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 (JO L 189, 28.5.2021, p. 1).

II. MULTILINGVISMUL ÎN ERA DIGITALĂ, ÎN LEGĂTURĂ CU CHESTIUNI DE COEZIUNE SOCIALĂ ȘI DE CETĂTENIE EUROPEANĂ

INVITĂ COMISIA:

22. Să consolideze integrarea multilingvismului în programele Uniunii;
23. Să promoveze o abordare strategică la nivelul UE a multilingvismului în mediul digital;
24. Să valorifice în continuare oportunitățile oferite de tehnologiile lingvistice pentru a asigura o traducere de înaltă calitate și mai largă a site-urilor sale web și a altor instrumente de comunicare în toate limbile oficiale ale UE¹⁰;
25. Să ofere un spațiu de informare multilingv privind tehnologiile lingvistice europene și sprijinul și resursele aferente, inclusiv programele europene pentru plurilingvism și traducere, în colaborare cu organisme precum Federația Europeană a Instituțiilor Lingvistice Naționale (FEILIN);
26. Să promoveze guvernanta responsabilă și etică a datelor și protejarea vieții private din faza de proiectare în eforturile de consolidare a limbilor prin intermediul tehnologiei;
27. Să își aprofundeze cooperarea cu organizațiile naționale și internaționale care își desfășoară activitatea în domeniul învățării limbilor, al tehnologiei digitale și al diversității culturale și lingvistice, [...] în special cu Consiliul Europei și cu Centrul European pentru Limbi Moderne al acestuia, precum și cu UNESCO;

¹⁰ Astfel cum se definește în Regulamentul nr. 1 al Consiliului de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 17, 6.10.1958, p. 385-386), astfel cum a fost modificat.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN CADRUL DOMENIILOR LOR DE
COMPETENȚĂ RESPECTIVE ȘI ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

28. Să promoveze diversitatea culturală și lingvistică și circulația operelor culturale prin intermediul traducerii tuturor mijloacelor de informare în masă, inclusiv, după caz, prin valorificarea celor mai recente tehnologii digitale, prin:
- a) Promovarea traducerii ca vocație în educație, începând din școală prin utilizarea traducerii ca una dintre practicile de îmbunătățire a competențelor lingvistice și de scriere;
 - b) Încurajarea unei formări inițiale de calitate în domeniul traducerii pentru sectoarele culturale și creative și a formării pe tot parcursul vieții pentru traducătorii profesioniști, ținând seama de utilizarea în creștere a tehnologiilor digitale;
 - c) Consolidarea atractivității profesiei de traducător prin asigurarea unei vizibilități și recunoașteri sporite;
 - d) Încurajarea unor condiții de muncă mai bune, a unei remunerații echitabile și a unor practici contractuale echitabile pentru traducători, în special în sectoarele culturale și creative, indiferent de combinațiile lingvistice și acordând atenția cuvenită autonomiei partenerilor sociali;
 - e) Consolidarea sprijinului public existent, în special prin promovarea creării de rețele între profesioniști, încurajarea colaborării între organizațiile relevante care oferă granturi pentru traducere și direcționarea finanțării pentru traducerea din și în limbi străine la nivel național și european;
 - f) Continuarea schimburilor cu privire la multilingvism și la traducerea tuturor mijloacelor de informare în masă în era digitală în forurile corespunzătoare, care să acopere toate sectoarele culturale, creative și de cunoaștere;

29. Să promoveze plurilingvismul în învățarea pe tot parcursul vieții¹¹, printre altele prin campanii de sensibilizare, cum ar fi Ziua Europeană a Limbilor și dezvoltarea și îmbunătățirea instrumentelor digitale, în special:
- a) Să ofere mai multe posibilități pentru copii și tineri, inclusiv pentru cei cu mai puține oportunități, de a interacționa cu alte limbi și culturi, după caz și în completarea învățării limbilor oficiale ale statelor membre;
 - b) Să dezvolte competențele lingvistice în rândul studenților din domeniile culturale, al artiștilor și al profesioniștilor din sectoarele culturale și creative;
 - c) Să faciliteze, pentru migranți și în special pentru migranții mai tineri, învățarea limbilor oficiale ale țării-gazdă, valorificând în același timp diversitatea lingvistică;
30. Să sprijine, după caz, cercetarea și dezvoltarea de tehnologii lingvistice pentru cetățenii și întreprinderile europene, pentru a încuraja schimburile interculturale și a îmbunătăți capacitatea analitică, pe baza resurselor și platformelor deja existente, în special:
- a) Să promoveze crearea spațiului european al datelor lingvistice, ca platformă europeană de schimb care să faciliteze, pentru antreprenori, investitori, cercetători și autorități publice, crearea, colectarea, (re)utilizarea și partajarea resurselor, instrumentelor și modelelor lingvistice în deplină conformitate cu valorile UE ale vieții private, transparenței și încrederii;
 - b) Să sprijine crearea unor baze de date și resurse terminologice multilingve și utilizarea mai largă a platformelor existente, cum ar fi IATE, precum și a infrastructurilor lingvistice și de multilingvism europene, cum ar fi CLARIN ERIC, în vederea extinderii colectării și curățării datelor digitale privind limba, atât textuale, cât și orale, precum și în vederea accesului la aceste date;

¹¹ În conformitate cu Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind o abordare globală a predării și învățării limbilor (JO C 189, 5.6.2019, p. 15).

- c) Să încurajeze dezvoltarea, utilizarea și monitorizarea, după caz, a sistemelor de traducere automată, inclusiv a serviciului eTranslation pentru toate limbile oficiale ale UE, precum și a altor instrumente lingvistice la nivel european, urmărind sinergii cu Rețeaua de coordonare a resurselor lingvistice europene (ELRC), proiectul „European Language Grid” (ELG) și viitorul spațiu european al datelor lingvistice;
 - d) Să promoveze convergența programelor de cercetare și inovare și identificarea domeniilor de aplicare și să conecteze mai bine cercetarea la nevoile întreprinderilor și ale cetățenilor în domeniul tehnologiilor lingvistice pentru traducere și prelucrare multilingvă și analitică;
 - e) Să sensibilizeze întreprinderile cu privire la beneficiile utilizării tehnologiilor lingvistice pentru a comunica în mai multe limbi oficiale ale UE;
 - f) Să promoveze o mai mare implicare a traducătorilor profesioniști în dezvoltarea tehnologiilor digitale de traducere;
31. Să promoveze accesul multilingv la un conținut european digitalizat prin intermediul noilor tehnologii, prin îmbogățirea metadatelor și prin furnizarea de experiențe multilingve în ceea ce privește conținutul editorial și interfețele utilizatorilor; în acest sens, să valorifice cercetarea și activitățile desfășurate de platformele digitale, cum ar fi Europeana;
32. Să facă schimb de bune practici și să evalueze punerea în aplicare a acestor concluzii până în 2025.
-

REFERINTE

Tratatele UE

Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 3 alineatul (3): „Uniunea respectă bogăția diversității sale culturale și lingvistice și veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european.”

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 165, 166 și 167, mai ales articolul 167 alineatul (4): „În acțiunile întreprinse în temeiul celorlalte dispoziții ale tratatelor, Uniunea ține seama de aspectele culturale, în special pentru a respecta și a promova diversitatea culturilor sale.”

Carta drepturilor fundamentale a UE, în special articolul 22: „Uniunea respectă diversitatea culturală, religioasă și lingvistică.”

Consiliul European

Concluziile Consiliului European (14 decembrie 2017) (EUCO 19/1/17 REV 1, secțiunea II, partea referitoare la educație și cultură, al treilea paragraf, p. 4)¹²

¹² „De asemenea, Consiliul European solicită Comisiei, Consiliului și statelor membre să examineze posibile măsuri care să vizeze: [...] condițiile cadrului juridic și financiar pentru dezvoltarea industriilor culturale și creative și pentru mobilitatea profesioniștilor din sectorul cultural.”

Consiliul Uniunii Europene

Concluziile Consiliului din 22 mai 2008 privind multilingvismul (JO C 140/14, 6.6.2008, p. 1)

Concluziile Consiliului din 22 mai 2008 privind competențele interculturale (JO C 141, 7.6.2008, p. 14)

Rezoluția Consiliului privind o strategie europeană în favoarea multilingvismului (JO C 320, 16.12.2008, p. 1)

Concluziile Consiliului privind serviciile de informare referitoare la mobilitate pentru artiști și pentru profesioniști din domeniul culturii (JO C 175, 15.6.2011, p. 5)

Concluziile Consiliului privind competențele lingvistice necesare în vederea creșterii mobilității (JO C 372, 20.12.2011, p. 27)

Concluziile Consiliului privind multilingvismul și dezvoltarea competențelor lingvistice (JO C 183, 14.6.2014, p. 26)

Concluziile Consiliului cu privire la Planul de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022 (JO C 460, 21.12.2018, p. 12)

Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind o abordare globală a predării și învățării limbilor (JO C 189, 5.6.2019, p. 15)

Concluziile Consiliului privind redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative (JO C 209, 2.6.2021, p. 3)

Grupurile de experți din cadrul metodei deschise de coordonare

Raport de politici în care se propun cinci principii-cheie pentru crearea și menținerea unui cadru solid de sprijinire a mobilității artiștilor și a profesioniștilor din domeniul culturii (2012)

Manual de politici privind rezidențele artiștilor (2014)

„Translators on the cover” („Traducătorii pe copertă”). Raportul grupului de lucru al experților din statele membre ale UE, în cadrul metodei deschise de coordonare, cu privire la multilingvism și traducere (2022)

Comisia Europeană

Multilingvismul: un avantaj pentru Europa și un angajament comun [(COM(2008) 566 final]

Orientări (standarde de informare privind mobilitatea) privind standardele de calitate pentru crearea unor servicii de informare și consiliere pentru artiști și profesioniștii din domeniul culturii, emise de grupul de lucru (2011)

O nouă agendă europeană pentru cultură [COM(2018) 267 final]¹³

Recomandarea privind un spațiu european comun al datelor pentru patrimoniul cultural (JO L 401, 12.11.2021, p. 5-16)

Dialogul structurat „Vocile culturii”

Raport de brainstorming în cadrul dialogului „Vocile culturii”, intitulat „Cultura și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite: provocări și oportunități” (2021)

Raport de brainstorming în cadrul dialogului „Vocile culturii”, intitulat „Statutul și condițiile de muncă pentru artiști și pentru profesioniștii din sectoarele culturale și creative”¹⁴ (2021)

Parlamentul European

Inteligența artificială în educație, cultură și sectorul audiovizual [2020/2017(INI)]

Egalitatea limbilor în epoca digitală [2018/2028(INI)]

Situația artiștilor și redresarea culturală în UE [2020/2261(INI)]

Redresarea culturală a Europei [[2020/2708\(RSP\)](#)]

UNESCO

Convenția pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale (2005)¹⁵

¹³ Secțiunea 4. Obiective și acțiuni strategice, 4.1 Dimensiunea socială – valorificarea potențialului culturii și al diversității culturale pentru coeziunea și bunăstarea socială (a doua liniuță) „Încurajarea mobilității profesioniștilor din sectoarele culturale și creative și eliminarea barierelor din calea mobilității lor”.

¹⁴ Capitolul 4 „Mobilitate (fizică, mai ecologică, digitală, mixtă, reglementări, obstacole)”.

¹⁵ Articolul 14 „Părțile se angajează să susțină cooperarea [...] în vederea favorizării emergenței unui sector cultural dinamic, cu ajutorul următoarelor [...]

(a) consolidarea industriilor culturale din țările în curs de dezvoltare: [...]

(v) prin susținerea muncii creative și prin facilitarea, în măsura posibilă, a mobilității artiștilor din țările în curs de dezvoltare;”